

Fractie D66-Leudal

**Vragen en opmerkingen bij de verordening raad/ commissies,
ter bespreking in de commissie B&M, 9 september 2026**

De fractie D66-Leudal heeft de nodige vragen, opmerkingen en suggesties m.b.t. het voorgestelde 'Reglement van orde raadsvergaderingen Gemeente Leudal 2026' en de 'Verordening op de raadscommissie Gemeente Leudal 2026'.

Wij overwegen amendementen op enkele punten en horen dan ook graag de reacties van andere fracties. Met onze voorstellen beogen wij in een aantal zaken meer duidelijkheid te creëren en het debat in de raad te bevorderen. Op basis van de discussie in de commissie overwegen wij enkele amendementen in te dienen.

De punten worden per artikel/lid besproken.

Namens de fractie van D66-Leudal,

Leo Schouten, Rens Raemakers en Ilse Henderickx

Reglement van orde raadsvergaderingen Gemeente Leudal 2026

Artikel 3, lid 3

Kan worden bevestigd dat artikel 3, onder 3, uitsluitend ziet op de praktische planning van een vergadering en geen beoordelingsbevoegdheid van het presidium creëert ten aanzien van een rechtsgeldig verzoek ex artikel 17 lid 2 Gemeentewet? Dit mag namelijk niet afwijken van het wettelijke stelsel).

Dat is correct. Dat artikel geeft een bepaald recht of een bepaalde bevoegdheid om een vergadering bijeen te laten roepen. De stelling is dat, als aan de wettelijke voorwaarden van dat artikel is voldaan, het presidium niet alsnog inhoudelijk mag besluiten dat het verzoek niet doorgaat.

Een bepaling in een reglement of verordening mag niet in strijd zijn met de Gemeentewet. Als de wet een recht geeft, kan het presidium dat recht niet via een lagere regeling beperken of blokkeren.

Artikel 12, lid 3

Om het debat levendiger te maken willen wij voorstellen dat in de eerste termijn, na één minuut spreektijd, interrupties zijn toegestaan.

De was-wordt-tabel geeft aan dat er in het oude RvO geen interruptieregel stond. Was het niet interrumpen in de eerste termijn tot nu toe een ongeschreven praktijkregel? Of op welke geschreven regel werd/wordt dit gebaseerd?

Het niet interrumpen in de eerste termijn was tot nu toe een ongeschreven praktijkregel. De raad heeft de bevoegdheid om hiervan af te wijken.

Artikel 12, lid 4

Betekent de formulering dat „het derde lid niet van toepassing is” nu dat een raadslid dat bijvoorbeeld een motie indient, in de eerste termijn wél geïnterrupteerd mag worden?

Dat lijkt onlogisch. Iemand die zonder motie bijvoorbeeld om een stevige toezegging vraagt die duizenden euro's verschuift, moet net zo goed bevraagd kunnen worden. Als alleen bedoeld is dat een indiener vaker dan eenmaal (tweemaal?) het woord mag voeren over zijn voorstel, moet dat dan niet explicieter worden opgeschreven?

De tekst kan verwarring oproepen. Een suggestie kan zijn:

In afwijking van het derde lid kan een raadslid dat een amendement, subamendement, motie of initiatiefvoorstel heeft ingediend, tijdens de beraadslaging daarover meermaals het woord voeren ter toelichting en verdediging van zijn voorstel.

Artikel 14, lid 2

Wij zijn er geen voorstander van dat er een maximale vergaderduur wordt vastgelegd in het reglement. Wij onderkennen dat het voor de kwaliteit van de discussie niet goed is dat een vergadering te lang duurt, maar als er goede redenen zijn om de vergadering toch voort te zetten, dan leidt dat tot minder plezierige orde discussies.

De begrotingsvergadering voldoet niet aan deze maximale vergaderduur.

Dit was een afspraak die in het verleden is gemaakt. Vandaar dat die opgenomen is. Maar als de raad hiervan wil afwijken kan dat. Dan kan lid 2 vervallen.

Artikel 17, lid 3 – digitale stemming

Wat gebeurt er als digitale stemming op dat moment onmogelijk is, bijvoorbeeld door een storing, of als de veilige en betrouwbare werking van het stelsysteem ter discussie staat en een meerderheid van de raad dat oordeel deelt? Welke terugvalprocedure geldt dan?

Is het dan ook mogelijk dat staande de vergadering een amendement of motie wordt ingediend (zie ook artikel 27 lid 2)?

Er kan staande de vergadering een motie of amendement worden ingediend. De griffie kan deze motie of amendement dan in iBabs uploaden en via het MVI paneel synchroniseren. Dan staat de motie of amendement in het systeem en kan digitaal gestemd worden. Dit vergt wel iets extra tijd.

Het terugvalscenario is artikel 34 RvO. Stel dat niet digitaal gestemd kan worden dan stelt de voorzitter voor om handmatig te stemmen. Als de raad akkoord gaat wordt over deze motie of amendement handmatig gestemd.

Artikel 17, lid 4

Wordt bij een hoofdelijke stemming ook gebruik gemaakt van het elektronisch stelsysteem? Hoe wordt de volgorde van stem uitbrengen bepaald?

Ja, bij hoofdelijke stemming wordt ook gebruik gemaakt van elektronisch stemmen. In het verleden was de volgorde van stemmen dat altijd rechts van de voorzitter werd begonnen met de hoofdelijke stemming. In de huidige situatie beginnen wij dan bij Samen Verder, PRO Leudal, Ronduit Open, CDA, D66.

Een **suggestie** kan zijn dat er een lijst wordt gemaakt op alfabetische volgorde. Deze lijst wordt genummerd en er wordt een nummer getrokken. Die persoon begint dan als eerste en vervolgens wordt de lijst afgewerkt totdat iedereen gestemd heeft.

Artikel 21, lid 2

Begrijpen wij uit deze formulering dat raadsleden ook direct kunnen laten weten een ingekomen stuk te willen doorzenden naar een commissie. Hierdoor kunnen de ingekomen stukken eerder geagendeerd worden.

Nee, wij hanteren de bekende procedure. Ingekomen stukken worden op de agenda van de raadsvergadering gezet. De Raadsleden geven aan welke stuk naar welke commissie moet worden doorgeleid. Vervolgens moeten zij een motivatie schrijven om een ingekomen stuk te bespreken in een commissie.

Suggestie:

Bij de griffie ingekomen stukken bedoeld voor de gemeenteraad worden doorgezonden naar de raads- en commissieleden. De raadsleden kunnen in de eerstvolgende raadsvergadering aangeven of een stuk aan een commissie ter bespreking moet worden aangeboden in de eerstvolgende commissievergadering.

Artikel 31 lid 3 – interpellatie

Klopt het dat een interpellatie volgens de nieuwe regeling alleen doorgaat als bij de stemming over het verzoek een meerderheid van de raad vóór stemt? In het huidige RvO is het verzoek ingewilligd zodra ten minste 20% van de stemgerechtigde raadsleden ermee instemt. Als in de nieuwe regeling geen afwijkende stemdrempel meer wordt genoemd, lijkt daarmee juist een gewone meerderheid nodig te zijn. Hoe verhoudt dit zich tot de was-wordt-tabel, waarin wordt gesproken over een „lagere drempel”? Voor de controlerende taak van de raad en met name de positie van de oppositie is het belangrijk dat een meerderheid een kritisch interpellatiedebat niet eenvoudig kan blokkeren.

Klopt, zoals het geformuleerd staat moet de meerderheid van de raad vóór stemmen voor een interpellatiedebat. Dat is de helft plus één.

Met “lagere drempel” wordt bedoeld dat ieder raadslid een interpellatiedebat kan aanvragen.

Suggestie:

Verzoeken die ten minste 48 uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, worden tijdens de eerstvolgende raadsvergadering in stemming gebracht. Het verzoek wordt ingewilligd als tenminste 1/5 van het aantal raadsleden, dat deel mag nemen aan de stemming, hiermee instemt. De raad bepaalt op welk tijdstip in de vergadering de interpellatie zal worden gehouden. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.

Artikel 32 lid 3 – schriftelijke vragen

Dertig dagen voor beantwoording van álle schriftelijke vragen, dus ook eenvoudige vragen, is veel te lang. Waarom vervalt het huidige onderscheid? In het huidige RvO geldt maximaal tien werkdagen voor eenvoudige vragen die door of namens een portefeuillehouder kunnen worden afgehandeld en maximaal dertig kalenderdagen wanneer een antwoord van het college wordt verlangd. Bovendien moet bij termijnoverschrijding gemotiveerd worden aangegeven waarom beantwoording niet tijdig lukt en wanneer het antwoord alsnog volgt. Kan dit systeem behouden blijven?

Als de raad dit wil kan dit behouden blijven. De discussie die blijft is: “Wat is een simpele vraag?” Dit is subjectief.

Er kan een lid worden toegevoegd bij dit artikel (artikel 32) namelijk:

“Indien beantwoording niet binnen deze termijn kan plaatsvinden, stelt het college de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn wordt aangegeven waarbinnen beantwoording alsnog zal plaatsvinden. Dit tussenbericht wordt behandeld als een antwoord”.

Detail-opmerkingen:

Artikel 20, lid 2e

Linker uitlijning is niet correct

Wordt aangepast

Artikel 36 ontbreekt

Na artikel 35 volgt direct artikel 37. Artikel 36 ontbreekt.

Dit is een omissie. Het moet artikel 36 zijn. Inwerkingtreding en citeertitel

Verordening op de raadscommissie Gemeente Leudal 2026

Artikel 2

Een aantal onderwerpen is verplaatst van de commissie B&M naar de commissies Sociaal en Fysiek. Als besloten wordt om de commissie B&M te handhaven, dan is het wel wenselijk dat de last zo gelijk mogelijk wordt verdeeld over de commissies. We stellen daarom voor om het Vastgoed van de commissie Fysiek te verplaatsen naar de commissie B&M.

Wellicht hebben andere fracties ook andere suggesties.

Dat is aan de raad want die heeft deze bevoegdheid.

Artikel 4 lid 4 – commissievoorzitter en plaatsvervangend voorzitter

Commissievoorzitters en plaatsvervangend commissievoorzitters moeten, wanneer zij als voorzitter optreden, raadsleden zijn. Dat volgt voor het voorzitterschap uit artikel 82 lid 4 Gemeentewet. Waarborgt de voorgestelde verordening dit voor beide functies voldoende? Artikel 4 lid 4 bepaalt nu alleen: „De (plaatsvervangend) commissievoorzitter wordt door de raad benoemd.” Is het juridisch niet zuiverder om expliciet te bepalen dat de raad hen uit zijn midden benoemt?

Omdat het voor de plaatsvervangend voorzitter niet expliciet in de gemeentewet is geregeld, kan de formulering: “dat de raad hen uit zijn midden benoemt” verdere discussie voorkomen.

Artikel 5 lid 1 – voorzitterschap na verkiezingen

Artikel 5 lid 1 bepaalt dat de aftredende (plaatsvervangend) commissievoorzitter zijn functie blijft waarnemen totdat een nieuwe is aangewezen. Hoe werkt dit na gemeenteraadsverkiezingen als de aftredende voorzitter niet opnieuw tot raadslid is gekozen? Een commissievoorzitter moet wettelijk raadslid zijn. Moet daarom niet expliciet worden toegevoegd dat waarneming alleen mogelijk is zolang betrokkene raadslid is?

Deze toevoeging kan worden opgenomen.

Het is logisch/duidelijk dat een raadslid commissievoorzitter moet zijn. Dat zegt de wet. Op het moment dat de commissievoorzitter geen raadslid meer is kan de raad een andere waarnemend (plaatsvervangend) commissievoorzitter aanwijzen.

Artikel 7 lid 2 – spoedeisende aanvullende agenda

Er ontbreekt een objectief criterium voor wanneer sprake is van een „spoedeisend geval” en stukken dus later mogen worden toegevoegd door de commissievoorzitter. Zou hier niet minimaal een motiveringsplicht en een rol voor de fracties of het presidium moeten worden opgenomen, bijvoorbeeld door de spoed gemotiveerd aan alle fracties voor te leggen? Dat vergroot de transparantie en voorkomt dat één persoon feitelijk bepaalt wanneer de normale voorbereidingstermijn terzijde wordt geschoven.

De praktijk leert dat wanneer een spoedeisend geval zich voordoet het college met de griffier overlegt. Deze sluit dit kort met de commissievoorzitter en zij bepalen of het daadwerkelijk een spoedeisend geval is. Vanuit het college moet dan ook een motivatie worden gegeven waarom het spoedeisend is. Gezien de tijd (48 uur) kan het kort dag zijn om alle fracties of het presidium te raadplegen.

Blz. 11 toelichting – wetsvoorstel 35.397

In de toelichting wordt gesuggereerd dat initiatiefwetsvoorstel 35.397 over het vervallen van het verplichte voorzitterschap van raadscommissies door raadsleden nog bij de Eerste Kamer in behandeling is. Dit wetsvoorstel is echter in mei 2023 ingetrokken. Kan deze passage worden geschrapt of gecorrigeerd? De toelichting suggereert nu een toekomstige wetswijziging die niet meer aanhangig is. De Eerste Kamer vermeldt het voorstel inmiddels expliciet als ingetrokken; de Tweede Kamer trok het op 30 mei 2023 op verzoek van de initiatiefnemers in.

Correct, dat kan worden verwijderd.

Blz. 13 toelichting / artikel 15 lid 4 – insprekrecht

De toelichting vermeldt:

„De burgers die wensen in te spreken kunnen zich tot aan het begin van de vergadering melden bij de commissiegriffier. Door niet uitdrukkelijk een vroegere aanmeldtermijn te hanteren wordt met het aanmelden voor spreekrecht flexibel omgegaan en de servicegerichtheid naar de burger vergroot.”

Artikel 15 lid 4 bepaalt echter juist dat iemand zich uiterlijk 48 uur voor aanvang van de vergadering moet melden. Dit is rechtstreeks met elkaar in strijd. Kan de toelichting worden gecorrigeerd? Een termijn van 48 uur vinden wij persoonlijk op zichzelf verdedigbaar, maar zou er niet ook een mogelijkheid moeten zijn om in een aantoonbaar spoedeisend of zeer actueel geval later inspreken toe te staan? Die uitzondering ontbreekt nu.

De 48 uur betekent dat bij de commissie Sociaal de aanmelding mogelijk is tot in het weekend. Dat bemoeilijkt dan weer de zorgvuldige voorbereiding door griffie en commissievoorzitter.

Dat wordt gecorrigeerd.

Bij een spoedeisend geval is er overleg tussen de commissiegriffier en de commissievoorzitter. Zij kunnen dan bepalen of het spoedeisend is en dit dan wel of niet honoreren.

Als een burger zich in het weekend aanmeldt voor in te spreken is dat geen probleem. De commissiegriffier bereidt dit voor en er is altijd vooroverleg tussen de commissiegriffier en de commissievoorzitter op maandag. Daarin wordt dit dan besproken.

Artikel 18 – besluitenlijst commissie

In de besluitenlijst wordt wel een zakelijke samenvatting van het besprokene genoemd voor het geval er geen videotuln zijn, maar niet meer expliciet wat het advies van de commissie aan de raad was. Waarom vervalt dit? Je moet snel schriftelijk kunnen terugvinden of een voorstel bespreekrijp is, wat het commissieadvies is en of het voorstel als hamerstuk of bespreekstuk naar de raad gaat. Dat lijkt essentieel voor raadsleden én inwoners. Kan dit weer expliciet in artikel 18 worden opgenomen?

In de besluitenlijst wordt altijd één van deze twee zinnen opgenomen:

De commissie adviseert om het raadsvoorstel als hamerstuk door te leiden naar de raad.
De commissie adviseert om het raadsvoorstel als bespreekstuk door te leiden naar de raad.

Als de raad vindt dat er ook nog de zin bij gezet moet worden: "De commissie vindt het voorstel rijp voor beraad in de raad" kan dat maar dat kijkt overbodig omdat in de eerder genoemde zinnen al staat dat het raadsvoorstel wordt doorgeleid naar de raad.

Mocht het zo zijn dat een raadsvoorstel niet wordt doorgeleid dan wordt dat in de besluitenlijst opgenomen.

Artikel 18A lid 2 – Archiefwet

Hier wordt nog expliciet verwezen naar de Archiefwet 1995. De nieuwe Archiefwet is inmiddels aangenomen en treedt op 1 januari 2027 in werking. Is het daarom niet toekomstbestendiger om simpelweg te verwijzen naar „de geldende Archiefwet”, zodat de verordening drie maanden na vaststelling niet alweer een verouderde wetsverwijzing bevat? (detail)

Dat is een prima suggestie en kan worden opgenomen.